

university spheres of education and science in business financial management. Scientific methods such as cumulative, comparative and analytical are used to achieve the purpose of the study and solve the tasks set. Cumulative research methods were applied to the collection of primary data for further work within the framework of this study. A comparative analysis was applied to the collected data to identify the primary markers of the potential of the university sphere of education and science to integrate into business financial management. The analytical method was used to determine the main characteristics of academic entrepreneurship in various countries. During the study, the works and research reports of A. Alshumaimri, T. Aldridge, D. [1] Audretsch, D., E. Lehmann, [2] S. Paleari, S. Bagchi-Sen, L. Changho, J. Poon [3], A. Barcik, P. Dziwiński, P. [4] D'Este [5], etc. were used. The authors identified the primary markers of the potential of the university sphere of education and science for integration in business financial management, analysed the main characteristics of academic entrepreneurship in various countries of the world and developed proposals on a set of seven directions for the integration of education and science in business financial management. They conclude that a university can be a financially successful autonomous business structure in the modern world if it determines the priorities of future trends and reformats scientists' thinking in line with the search for the effectiveness of its science.

References:

1. Alshumaimri, A., Aldridge, T., & Audretsch, D. B. (2011). Scientist entrepreneurship in Saudi Arabia. *Journal of Technology Transfer Online-First*, 1-15.
2. Audretsch, D., Lehmann, E., & Paleari, S. (2014). Academic policy and entrepreneurship: A European perspective. *The Journal of Technology Transfer*, 39(4), 363- 368.
3. Bagchi-Sen, S., Changho, L., & Poon J. (2015). Academic-Industry Collaboration: Patterns and Outcomes. In *Handbook of Research on Internationalization of Entrepreneurial Innovation* (pp. 289-302). Global Economy.
4. Barcik, A., & Dziwiński, P. (2016). Innovative Entrepreneurship in Poland within Cooperation of the Universities with Enterprises. In L. Carvalho (Ed.), *Handbook of Research on Entrepreneurial Success and its Impact on Regional Development* (pp. 702-725). IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-4666-9567-2.ch029>
5. Buychik, A. *Klironomy as a Science of Preservation of Cultural Heritage*. LAP Lambert Academic Publishing. Mauritius-France-Germany.
6. D'Este, P., & Patel, P. (2007). University-industry linkages in the UK: What are the factors underlying the variety of interactions with industry? *Research Policy*, 36, 1295-1313.

УДК 330

Дубіна І. М., аспірант кафедри управління та смарт інновацій
Київський національний університет технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Діяльність підприємств в умовах дії правового режиму воєнного стану вимагає впровадження адаптаційних, анти кризисних та оптимізаційних заходів, що, зазвичай, призводить до скорочення витрат, персоналу, звуження напрямків розвитку та зменшення інвестицій в проекти R&D (наукових досліджень та розвитку). З іншої сторони, як раз складні часи, коли слід швидко

пристосовуватись до кризових умов, а також закладати фундамент майбутнього розвитку й на період післявоєнного відновлення – як раз і виникає потреба в застосуванні інноваційних ідей, наукових розробок та креативного й навіть конверсійного підходів.

В період дії правового режиму воєнного стану та ведення бойових дій впровадження інновацій у ВПК стає життєвою необхідністю.

Цікавим фактом є те, що премії Кабінету Міністрів за впровадження інноваційних розробок, в першу чергу отримали автори нововведень як раз в напрямку «Інноваційні технології підвищення вогневого враження» [2].

Неймовірну стійкість та життєздатність під час війни показав український ІТ сектор. За результатами опитувань венчурних фондів, котрі фінансують стартапи, інноваційні впровадження та ІТ компанії, на липень 2023 року в їхніх портфелях виявилось 342 інвестиції [1]. Впровадження вагомої кількості саме українських розробок та стартапів в галузі ІТ робить Україну провідним гравцем в цій сфері.

Складність розвитку інноваційно-інвестиційних процесів полягає, насамперед, в тому, що вони потребують значних обсягів інвестицій, які мають дуже високий рівень ризику. Саме тому без державної підтримки цих процесів не обійтись [3, с. 145].

За результатами опитування Forbs наприкінці червня 2023 р, виявилось, що лише за півтора року війни в Україні з'явилися понад 80 стартапів. Найбільшими викликами для власників стартапів стали: відсутність замовлень через обмеження ринків в умовах війни (47% респондентів) та витік кадрів у зв'язку із міграцією (26% респондентів) [1].

Щороку в Україні з'являються десятки нових інноваційних проектів, які мають потенціал стати глобальними. Ось деякі з найуспішніших українських стартапів, які підкорили світ:

- MacPaw — компанія, яка розробляє програмне забезпечення для macOS, iOS, Android і Windows. Її продукти: CleanMyMac, Setapp і Parallels, використовують мільйони користувачів у всьому світі.

- Depositphotos — маркетплейс із понад 250 млн роялті-фрі зображень, відео та музичних файлів. Компанія є одним із найбільших маркетплейсів контенту у світі.

Ці стартапи успішно конкурують з провідними світовими компаніями у своїх галузях. Вони є прикладом того, що українські інноваційні проекти мають потенціал для досягнення глобального успіху.

Не зважаючи на те, що багато галузей економіки і підприємств зберегли чи відновили свою діяльність, застосовуючи, в тому числі і інноваційні підходи, дослідження «Інституту економічних досліджень та політичних консультацій», здійснені в квітні-травні 2023 року, показали невтішні результати:

- 18% підприємств не мали інноваційної діяльності ні до ні під час війни;
- 77% респондентів вважають, що під час дії воєнного стану інновації не є актуальними;
- Решта 23% респондентів, для кого інновації є актуальними і під час війни – це великі компанії чи підприємства та експортери;
- Лише 19% збільшили видатки на інновації під час війни;
- У 42% респондентів причинами скорочення видатків на інновації є суто фінансові проблеми.

Отже, це опитування показує, що потрібна підтримка для тих, хто продовжує свою діяльність під час дії воєнного стану:

- Фінансова підтримка (державні програми з підтримки інновацій і стартапів, пільгові кредити, зменшення регуляторного й фіскального тиску, залучення фінансових міжнародних донорів, ін);
- Мотиваційна підтримка (висвітлення інформації про потенційні позитивні результати та ефективність впровадження інновацій, доступ до наукових розробок і технологій, обмін досвідом, відновлення високих рівнів наукоємності підприємств);
- Законодавче регулювання, направлене на створення умов для інноваційного підприємництва;
- Підтримка та розвиток наукової бази й та науково-дослідних інституцій країни як на рівні держави, так і із залученням міжнародних партнерів.

Висновки. В умовах воєнного стану в Україні інноваційна діяльність не лише не зупинилася, а й отримала новий імпульс. Попри складнощі, наукові дослідження та розробки тривають, що свідчить про незламність українського підприємництва. Підприємства, які адаптуються та інтегрують інноваційні рішення, демонструють вищу стійкість до зовнішніх викликів. В Україні існує значний фінансовий потенціал для підтримки інновацій через державні та міжнародні програми. Підприємства, що інвестують в інновації, виявляються найбільш гнучкими та здатними до швидкої адаптації, формуючи нові бізнес-моделі, які враховують сучасні потреби ринку. Ринок українських стартапів показав стійкість та адаптацію до нових умов, з'являючись нові проекти навіть під час війни. Це свідчить про потужний інноваційний потенціал країни та відкриває нові можливості для розвитку національної економіки.

Список використаних джерел

1. Український бізнес під час війни: приклади успішних проєктів : веб-сайт. URL: <https://cases.media/article/ukrayinskii-biznes-pid-chas-viini-prikladi-uspishnikh-proyektiv> (дата звернення: 15.10.2024).
2. Кабінет міністрів України Розпорядження від 13 червня 2024 р. № 539-р : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-prysudzhennia-premii-kabinetu-ministriv-ukrainy-za-rozroblennia-i-vprova-a539r> (дата звернення: 15.10.2024).
3. Касич А.О. Вплив бюджетно-податкової політики на інноваційно-інвестиційну активність підприємств Актуальні проблеми економіки. 2006. № 11 (65). С. 144–151.